

Nutnost vnitřní (a vnější)

Také ve vnitřním, nepředmětném „světě“ platí některé „nutnosti“, ale mají naprosto odlišný charakter než nutnosti vnější. S vnějšími nutnostmi je nezbytné jednak prostě počítat, jednak s nimi jakoby uzavřít kompromis, tj. kompromis se skutečností. Ten kompromis nikdy neznamena akceptaci, prosté přijetí, ani jen přizpůsobení (i když jisté přizpůsobení tu vždycky je), ale znamená z hlediska subjektu jakési stálé udržování distance a z toho plynoucí napětí ve vztahu vůči oněm nutnostem (a vůbec okolnostem). Vnitřní nutnost naopak vyžaduje naprostou akceptaci, a mnohem víc: znamená to jakoby nechat se naprosto přesvědčit, že to či ono se musí udělat, že se to musí stát, že je třeba udělat všechno, aby se to stalo. Když přihlížíme k pouhému vnějšku dění, jde vlastně (krom krajního nebezpečí) jen o kalkulaci, co je lepší a co horší, co výhodnější a co méně výhodné. Když jde o „vnitřní nutnost“, pak ta nás vede jednoznačně k tomu, abychom to či ono naprosto vzali za své, za svůj úkol, abychom neuhýbali a neumenšovali svou odpovědnost.

(Písek, 111117-1.)